

ara és
l'hora

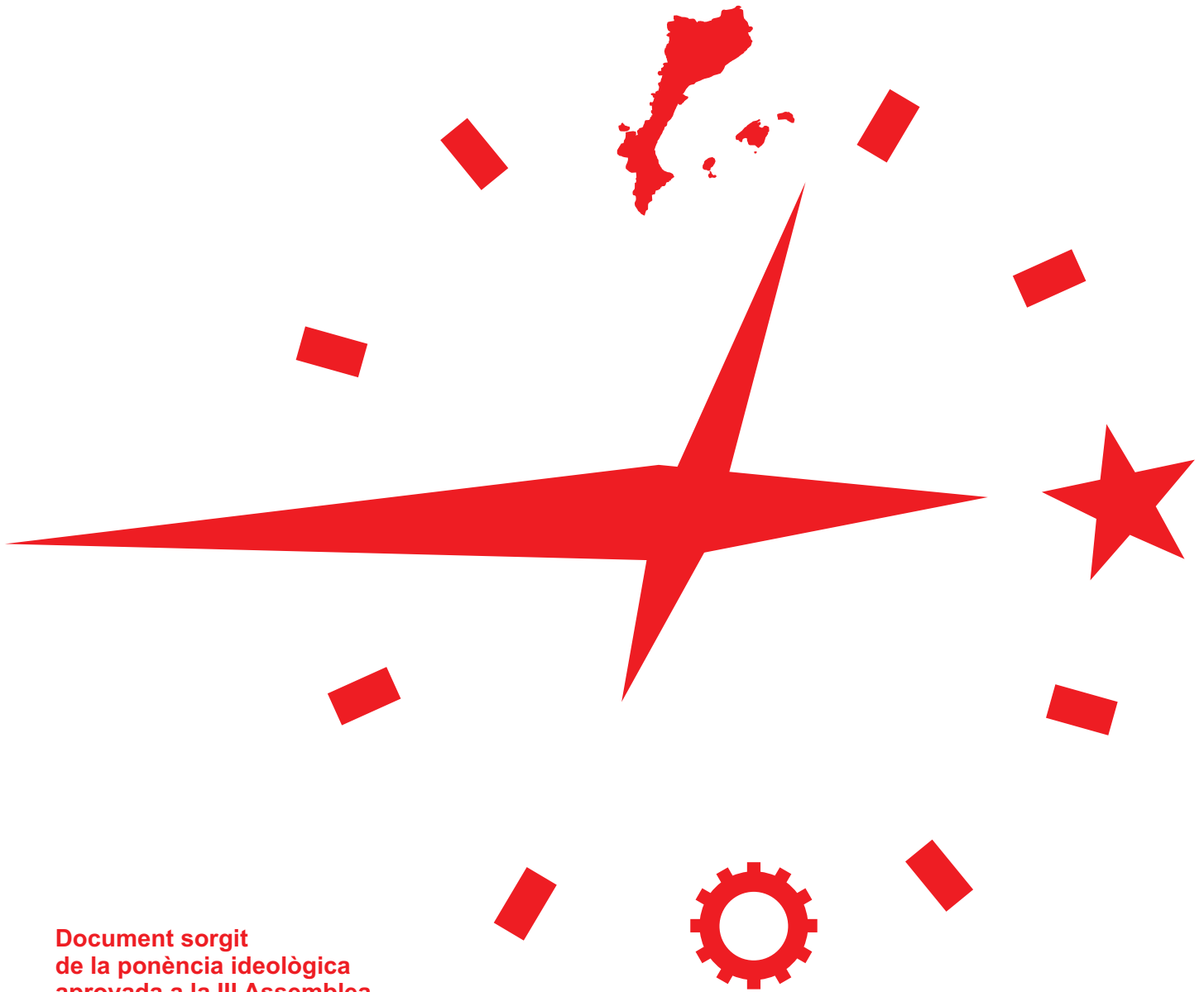

ei jovent
encapçalem
la revolta!

document d'anàlisi

ara és 2 l'hora

Document sorgit
de la ponència ideològica
aprovada a la III Assemblea
Nacional de l'Espai Jove de la Intersindical-CSC

Països Catalans. maig de 2009

ara és l'hora

introducció

Aquesta tercera Assemblea de l'Espai Jove de la Intersindical-CSC se situa en un moment històric clau, en què les contradiccions del sistema capitalista arriben a un punt de tal col·lapse que en fan perillar la continuïtat, un moment en el que, per mantenir la maximització de beneficis que el caracteritza, ha d'aprofundir tant en les desigualtats socials i la precarietat de les classes humils que el canvi que en derivi pot suposar una simple "refundació", com tantes n'hi ha hagut anteriorment, o l'inici d'un canvi definitiu de model, segons qui sàpiga conduir la situació.

De la mateixa manera, a nivell nacional, les classes treballadores catalanes veiem més clarament que mai els límits del sistema autonomista espanyol i francès, així com la clara relació que lliga indefectiblement opressió social i nacional, amb uns governs esquarterats i limitats competencialment i financera per poder fer front a la crisi actual.

Així doncs, a mesura que aprofundim en la lògica del sistema, les seves injustícies esdevenen més òbvies, les nostres raons i arguments prenen força i els pedaços que pretenien aguantar, amagar o esmenar la gran mentida resulten més inútils. Però en aquesta situació, enormement negativa com a joves treballadores i treballadors (ens enfonsa en una precarietat encara més profunda i asfixiant), cal aprofitar l'ocasió per tal de convertir-la en oportunitat i realitzar una tasca constant, eficient i seriosa, conjuntament amb la resta d'organitzacions i moviments socials d'esquerres, i així bastir una alternativa viable que ens permeti superar la crisi amb una posició reforçada de cara a la construcció d'un país i un món més justos i lliures.

El jovent treballador català, des de les empreses, el carrer i arreu, hem de jugar un paper destacat a l'hora de vertebrar un projecte nou de societat, venent l'ofensiva neoliberal i centralista espanyola i francesa, per tal de conduir una revolta de la qual històricament n'hem estat impulsores i impulsors.

Així mateix, l'Espai Jove de la Intersindical-CSC, com a úniques joventuts sindicals d'obediència estrictament catalana, hem d'utilitzar aquesta tercera Assemblea per tal d'enfortir-nos com a organització, amb humilitat, però també amb fermesa, i reforçar els ciments que ens han de portar a col·laborar en la construcció del sindicat hegemònic dels Països Catalans, però també per realitzar un anàlisi acurat de la societat actual i de la precarietat pròpia. Només així podrem donar una resposta adequada i global a la situació que patim, defensar els drets laborals del jovent català i teixir les aliances adequades per lluitar per un país nacionalment lliure i socialment just.

Barcelona, 21 de març de 2009

ara és **4** l'hora

introducció	3
els motius de la crisi: el capitalisme	5
conseqüències i respostes a la crisi	9
Unió Europea: allunyant-nos de l'Europa dels pobles i les classes treballadores	10
Estat francès: el populisme conservador al poder	12
Estat espanyol: el progressisme més neoliberal	13
Països Catalans: política subalterna, a falta de recursos	16
jovent treballador català: precarietat precaritzada	18
una alternativa més justa per construir	19
cap a un món més racional	20
cap a uns Països Catalans socialment justos i nacionalment lliures	22
el sindicat que ens cal	24

ara és l'hora

Els i les economistes liberals s'han esforçat històricament a justificar els alts i baixos d'un sistema que teòricament era perfecte i garantia el benestar i l'estabilitat que d'altres negaven. Així, s'han succeït estudis sobre aquells moments en els que el capitalisme ha fet fallida i ha provocat catàstrofes generalitzades a nivell mundial. La teoria dels cicles ha estat globalment acceptada, amb la incorporació de cicles Kitchin, Juglar, Kondratiev i tots aquells que calgui més, per tal de poder explicar enfonsaments sonats com els del 1873, 1929, els dos dels anys 70 o d'altres més petits que s'han succeït intermitentment, combinant i renovant les causes i variant les receptes, exclamant en cada moment que el sistema ja era perfecte i que cap crisi podia ocórrer a partir de llavors.

**els motius de la
crisi:
el capitalisme**

Com s'ha pogut comprovar, però, el capitalisme no és perfecte, ni molts menys, malgrat totes les variacions que se li vulguin incorporar. D'aquesta manera, l'època que va precedir el crac del 1929 estava caracteritzada per una confiança cega en el liberalisme i el mercat com a lliure regulador de l'oferta i la demanda. Posteriorment, es van imposar les regles keynesianes, que permetien certa intervenció, sobretot en la política fiscal, per tal de modular els cicles i frenar les fases d'expansió i minvar les de crisi, però això no fou suficient per preveure i evitar les caigudes dels anys 70, motiu pel qual es va enfocar el sistema cap a una fórmula que cínicament s'anomenà neoliberal, però que ha suposat el moment de màxima intervenció estatal en l'economia, ni que sigui per garantir-ne les regles i el seu compliment. D'aquesta manera, han pres més força que mai organitzacions antidemocràtiques com el FMI, el Banc Mundial, l'OMC o el G-8, per tal d'imposar arreu del món un capitalisme que ja fa temps que va mostrar les seves limitacions i del qual ara no ens ha d'estranyar que, en una clau de volta més, se'l pretengui "refundar"; és a dir, fer un salt endavant per tal d'ajornar un problema que, com més tard esclati, més dramàtic serà, però que de moment es perpetua i garanteix benestar als i les de sempre.

Així, el fet que les crisis cícliques estan estretament lligades al sistema socio-econòmic és una qüestió coneguda i acceptada per estudiosos i estudioses de dretes i d'esquerres (una altra cosa és que se'n culpi d'aquestes el mateix sistema o altres esdeveniments contemporanis i parcialment aliens), però primerament caldria que ens preguntéssim si aquestes crisis que patim intermitentment són les úniques que comporta el capitalisme, perquè la nostra situació, tot i el moment d'excepcionalitat, segueix sent molt millor que el de molts i moltes habitants de països en vies de desenvolupament. Caldria que reflexionéssim sobre si és crisi o no el fet que hàgim arribat a un punt (no tan sols permanent, sinó que es va agreujant) en el que un 1% de la població mundial gestiona el 40% de la riquesa del planeta, en el que més de mil milions de persones es troben en la pobresa, en el que cada dia moren de fam més de 30.000 nens i nenes, en el que tres cinquenes parts de la població mundial no tenen accés a la sanitat bàsica o en el que un terç de la població del planeta no disposa d'aigua potable, per dir només algunes xifres. I, tanmateix, segons l'ONU, tan sols caldria 50.000 milions de dòlars a l'any per garantir l'educació, la sanitat i l'alimentació de totes les persones del món, una xifra que els estats desenvolupats li van negar perquè afirmaven no tenir capacitat financera per cedir tal quantitat. Si es compara aquesta xifra amb els plans de rescat de la banca i d'altres sectors que s'estan duent a terme actualment a Amèrica del Nord i la Unió Europea, queda clar que el problema és més aviat de prioritats. De la mateixa manera, aquesta xifra sol·licitada per l'ONU equival a menys d'un terç de les despeses de la guerra de l'Iraq (la realitat ens diu que per cada euro destinat a la cooperació i la solidaritat, els països desenvolupats se'n gasten quatre en armament) o al 4% de la riquesa de les 225 famílies més riques del món. Si això no és una crisi permanent, caldria fer-s'ho mirar.

Igualment, i de forma més relativa, però també més propera, ens podríem qüestionar si la injustícia social que patim en el si de la Unió Europea o dels mateixos Països Catalans ha de ser considerada una situació normal. Cal que ens preguntem si l'atur, la temporalitat, la diferència salarial, la sinistralitat laboral,

ara és l'hora

l'escanyament i privatització dels serveis socials i, en definitiva, la precarietat que patim i hem patit sempre les classes treballadores, en especial el jovent, no formen part d'una crisi endèmica a la que ens aboca indefectiblement el sistema capitalista. Així, segons s'entén popularment el concepte, la crisi és aquella situació en la que aquelles i aquells que endèmicament pateixen situacions injustes veuen agreujada la situació i les classes benestants veuen (teòricament) reduïts els seus ingressos. Aquestes situacions, però, no només són moments en els quals el sistema falla, sinó que precisament serveixen per fer-hi els canvis necessaris per tal d'adaptar les tecnologies a les empreses, crear les noves necessitats socials i, en definitiva, adaptar l'empresa a un nou panorama, mitjançant un període de reducció dels beneficis, d'inversió empresarial i de nova estructuració social (mundial). És en aquestes situacions en les quals es requereix per part de la classe patronal reduir les despeses laborals (la tasca de produir esdevé secundària i el valor es trasllada al coneixement i investigació) i augmentar les ajudes de les administracions (a nivell financer i de regulació de la legislació del món laboral i econòmic), tal com està succeint actualment.

D'aquesta manera, doncs, el canvi que està tenint lloc en el sistema capitalista respon a un seguit de peculiaritats que s'han anat forjant al llarg de les darreres dècades (no han aparegut de cop ni responen a aspectes imprevistos), però que requereixen una adaptació, per tal de donar-hi la resposta adequada per part dels i les capitalistes. Així, doncs, algunes de les característiques actuals del sistema socio-econòmic mundial són:

A Economia globalitzada:

Malgrat que el moviment de mercaderies i capitals és una constant des de fa segles, des del comerç entre Occident i Orient d'antigues civilitzacions o, més clarament, durant l'època colonial, aquesta és una característica en la que s'hi ha aprofundit molt en les darreres dècades i s'ha reformulat abastament.

Aquest fet respon a la necessitat de maximització de beneficis que comporta el sistema capitalista, motiu pel qual s'han de cercar nous mercats i l'abaratiment de despeses de producció, però també a les facilitats de transport de les mercaderies, el que permet establir fàbriques en països en vies de desenvolupament i poder vendre'n els productes resultants, sense que la distància en suposi un encariment excessiu.

El fenomen de la globalització ha provocat a la vegada un augment inusitat de la importància de les empreses multinacionals (les quals són el verdader motor del procés), que, servint-se de les possibilitats de l'economia d'escala, són capaces de presentar xifres de beneficis exagerades i aixafar moltes iniciatives empresarials amb voluntat d'implantació més local. Així, actualment, les empreses multinacionals, malgrat tan sols ocupar un 7,5% de les treballadores i treballadors mundials, generen el 30% del PIB del planeta i protagonitzen dues terceres parts del comerç internacional.

Com tantes altres característiques, la globalització de l'economia no és en si negativa. Si aquesta es fes en favor de les persones i de forma coordinada, la gran majoria de la gent en podria sortir beneficiada i, de fet, el socialisme fou un dels primers projectes socio-econòmics que van advocar per la internacionalització i la globalització, tot i que amb finalitats força diferents. Així, els problemes sorgeixen de l'aplicació que se n'ha fet, descrita en els punts següents.

B Globalització antidemocràtica

Aquest procés d'internacionalització no ha anat acompanyat d'un acompanyament polític democràticament escollit que en garantís una adequada aplicació. Ans el contrari, el poder dels estats (sobretot dels desenvolupats, però també amb la

ara és l'hora

connivència de molts en vies de desenvolupament) ha anat encarat a edificar un sistema en el qual les multinacionals poguessin maximitzar beneficis sense barreres democràtiques. Els exemples són múltiples i van des de les guerres i ocupacions imperialistes (pels recursos naturals o pels mercats i àrees d'influència), fins a la creació d'organismes que escapen del control popular (FMI, OMC, Banc Mundial, G-8...), passant pel manteniment d'uns paradisos fiscals opacs que amaguen alguns dels majors excessos del sistema.

De fet, els estats no només no han estat lliures per edificar economies adaptades a les seves necessitats i possibilitats, sinó que han rebut pressions, sancions, atacs armats o calúmnies mediàtiques generalitzades si no avançaven en l'aplicació del sistema neoliberal, el qual beneficia els països més desenvolupats i, mitjançant les seves empreses, suposa una nova fórmula de colonialisme.

C Globalització socialment injusta

Més enllà de la imposició del sistema, que certifica que la democràcia està al servei de l'economia, i no al revés, una altra greu mancança de la globalització actual és que la internacionalització dels drets empresarials no ha anat acompanyada de la internacionalització dels drets socials i laborals, ja que això en desvirtuaria els beneficis que les empreses en poguessin treure. Així, el fet que s'entenguin les classes treballadores com a simple mà d'obra (i, per tant, com a matèria primera) requereix que aquesta es pugui cercar allà on més barata sigui i, consegüentment, que això no impliqui un encariment del seu preu (mitjançant el reconeixement dels seus drets a nivell global). A la vegada, aquest fet perverteix la idea de competència (bàsica per les tesis de l'economia liberal), ja que els beneficis no es modulen en base a l'eficiència, sinó al grau d'explotació, i impedeix un sistema d'oferta i demanda adequat (un altre tòtem liberal), ja que l'acumulació excessiva de riquesa provoca un estancament d'aquesta i menor consum de productes bàsics. Pel mateix motiu, el medi ambient no és un aspecte a tenir en compte a l'hora d'impulsar l'economia, sinó tan sols un dany col·lateral que es pot fingir que és té en compte com a fórmula de màrqueting, i els estats prefereixen invertir els seus recursos en el negoci de la guerra i reduir-los respecte els serveis socials, el que suposa el pas del *welfare state* (estat del benestar) cap al *warfare state* (estat de la guerra).

El resultat d'aquestes injustícies es reflecteixen en algunes de les xifres esmentades prèviament, tot i que cal puntualitzar que no és el capitalisme qui les crea, sinó que aquest sistema les tolera i, en certa manera, les incentiva, però no les requereix per funcionar. És, doncs, l'avarícia d'alguns i algunes, juntament amb la manca de control que permet el sistema, el que en fa derivar les injustícies i el sistema de valors que les legitima, basat en l'individualisme i el fals somni americà. Tanmateix, això no treu que no és sinó amb la superació del capitalisme que es podran impulsar garanties que permetin un sistema més profitós per a la majoria.

D Capitalisme amb base irreal

Una de les paradoxes del sistema actual és que ningú sap (ni pot saber) la quantitat de diners que hi ha al món. Més enllà del diner negre no comptabilitzat o guardat en paradisos fiscals, l'economia d'avui dia es basa en el crèdit, vivint molt per sobre de les nostres possibilitats i sense res que respongui físicament a les transaccions que es realitzen.

Així, a tall d'exemple (malgrat que a altres zones les xifres són similars), a la Unió Europea, els bancs i caixes tan sols cal que disposin en líquid del 2% dels diners que gestionen. Així, per cada euro que s'hi ingressa, en poden deixar o invertir 50. Com és obvi, mitjançant aquest fenomen, s'està edificant una economia totalment irreal, basada en el fum i en la confiança, amb tots els problemes que això comporta i que ja està provocant. En efecte, la problemàtica de les hipoteques subprime dels Estats Units, fruit de l'actual globalització, ha provocat una manca de confiança

ara és l'hora

generalitzada a la banca mundial i s'ha retallat el crèdit, el que ha ofegat el creixement econòmic i ha provocat una profunda crisi a escala planetària. La recepta ha estat ben simple, tan sols una economia sense base real i un fenomen psicològic generalitzat, per tal d'enfonsar les economies mundials.

Aquesta característica del capitalisme actual es deu a la seva necessitat endèmica de maximitzar beneficis, que va quedar truncada un cop els recursos naturals i econòmics no van poder seguir el ritme requerit i va provocar que es refugiés en el crèdit per seguir creixent, ni que fos sense conseqüència productiva ni de creixement real.

E Un capitalisme tecnològic

L'evolució tecnològica ha estat una constant humana en els darrers segles i actualment estem vivint una revolució, en aquest sentit. La importància que han pres les fórmules de transport de la informació, així com el coneixement que aquestes generen (tant com a valor en si mateix com entesa com a eina per crear altres mercaderies) són fruit del desenvolupament de l'electrònica i la informàtica i estan canviant la forma d'entendre el món, la societat i l'economia.

Aquests fets, que invoquen a una necessitat cada cop major de les empreses per invertir en R+D+I i que comporta moltes vegades la creació de mercaderies i productes intangibles (on la matèria primera és el coneixement), no són intrínsecament negatius i, al contrari, podrien beneficiar enormement el benestar del conjunt de la població mundial, per diversos motius: és una fórmula per mantenir el creixement econòmic sense recórrer a la destrucció del planeta ni al crèdit; permeten crear eines que faciliten les tasques diàries de les persones; i fan augmentar la productivitat de les empreses, el que hauria de comportar conseqüentment reduccions de les jornades laborals (no en va, quan es començava a preveure aquesta revolució tecnològica, alguns textos també l'acompanyaven de la jornada laboral de 4 hores).

Tanmateix, més enllà d'algunes eines i productes que ens faciliten la vida, el que comporta aquest revolució tecnològica és una major concentració de poder i diners en algunes multinacionals de les noves tecnologies, majors diferències entre aquells països que tenen recursos per invertir en innovació i els que no i la destrucció de llocs de treball derivada de la manca de necessitat de mà d'obra, fruit de l'augment de la productivitat i del manteniment de la jornada laboral anterior a la revolució.

De la mateixa manera, les noves tecnologies han pervertit la idea inicial de la borsa, on abans qui hi participava ho feia per treure'n un petit rèdit econòmic a mig o llarg termini, fruit dels beneficis de les empreses on participava, mentre que ara ha esdevingut el paradís de l'especulació a curtíssim termini, amb transaccions incontrolades de diners basades en el fum i engreixant o destruint empreses en base a rumors o raons sense base real.

ara és l'hora

Així, doncs, més enllà dels fets conjunturals que expliquen les causes “oficials” de la crisi, les característiques intrínseques i que han anat forjant el capitalisme han forjat a la vegada la situació actual. Ens referim sobretot a l'edificació d'una economia sense fonament real que, com una muntanya de cartes, cau tan aviat com falla una peça de la base. Ha estat la impossibilitat de garantir un creixement perpetu i infinit i la confiança cega en el crèdit fictici, unit a la incapacitat per adequar una oferta cada cop major a una demanda cada cop més precaritzada, el que ha provocat aquesta crisi.

conseqüències i respostes a la crisi

Igualment, i més enllà de la injustícia social permanent del sistema capitalista comentada amb anterioritat, aquesta no és l'única crisi lligada al sistema que es preveu a curt termini. D'aquesta manera, l'augment en el consum per part de grans estats emergents, com la Xina o l'Índia, l'especulació que se'n fa o l'ús de certes collites per crear agrocombustibles fa anys que fa preveure una crisi alimentària que farà augmentar els preus generalitzats dels aliments, fins al punt de portar a la fam extrema nombroses persones més dels països en vies de desenvolupament i que farà augmentar enormement la pobresa en els països desenvolupats. Per altra banda, la previsible fi de recursos com el petroli, així com la fase encara primerenca de gran part de les energies renovables, fa albirar una crisi energètica basada en la manca de suficients fonts d'energia per tal d'alimentar tota la maquinària i transports que s'estan usant i construint i que pot provocar un major ús d'energies perilloses (però també finites) com la nuclear o dels ja citats agrocombustibles, els quals, a més de fer pujar el preu dels aliments, s'ha demostrat que són cinc vegades més contaminants que el petroli. Finalment, la manca de recursos hídrics ja fa anys que assenyalava la crisi de l'aigua com un dels majors conflictes del segle XXI, sense que s'estiguin posant les bases per tal de solucionar-lo a temps (de fet, l'ONU calcula que més de la meitat de la població mundial patirà escassetat d'aigua el 2025).

Tanmateix, centrant-nos en la crisi econòmica, la gran majoria de potències mundials estan impulsant unes polítiques de defensa aferrissada del sistema neoliberal, admetent tan sols la necessitat de majors controls sobre les entitats financeres, sense acceptar els problemes implícits del sistema global. Altra vegada, doncs, es pretén “refundar” el capitalisme, afegint-li alguns pedaços, per tal de fer-lo funcionar, amb totes les seves contradiccions, fins que una propera crisi, segurament encara més profunda, en requereixi nous canvis. La cimera del G-20 de mitjans de març, però, ni tan sols va arribar a aquests mínims estètics i es va limitar a mobilitzar 822.000 milions d'euros per tal de garantir el comerç internacional i les regles lliurecanvistes en les transaccions mundials; és a dir, que es va confiar que amb més diners (el seu únic argument real) podria funcionar un sistema que ja s'ha demostrat irreparable.

Igualment, mentre dura la situació actual, s'estan prenent mesures que beneficien aquelles i aquells que més s'han beneficiat de la situació de bonança anterior, s'estan qüestionant més que mai els drets socials i laborals als països desenvolupats i, paradoxalment, s'estan aplicant polítiques contràries a aquelles a les que s'obligava des del FMI als països en vies de desenvolupament, per tal de rebre ajudes del Banc Mundial, quan la seva situació econòmica ho requeria. Així, mentre a Argentina o Indonèsia se les hi va requerir augmentar les taxes d'interès, privatitzar l'economia i retallar la despesa pública, la gran majoria d'estats occidentals actualment estan baixant els interessos (a gairebé zero, quan no s'hi arriba), nacionalitzant empreses i entitats financeres (la Gran Bretanya, Irlanda, Alemanya, Bèlgica, Holanda i Luxemburg han nacionalitzat en pocs mesos gran part de la seva banca), injectant diner públic a l'economia, contraient grans deutes o prenent mesures proteccionistes (com el foment del consum de productes propis o les ajudes per comprar recursos nacionals), entre d'altres polítiques contradictòries. Malgrat que el resultat dels consells del FMI en els països pobres fou terrible, és curiós que aquestes recomanacions no variessin i, tan sols quan les han d'aplicar els països desenvolupats, es permeti màniga ample.

ara és l'hora

Igualment, però, ara cal analitzar més concretament les mesures que més ens afecten com a jovent català treballador, observant què s'ha realitzat des de la Unió Europea, els estats espanyol i francès i els nostres governs autonòmics per fer front a la crisi.

Tanmateix, abans, i malgrat la seva llunyania, no es pot deixar d'esmentar i reconèixer l'experiència contracorrent de bona part dels països de l'Amèrica Llatina, on la darrera dècada s'hi han anat imposant democràticament governs progressistes i antiimperialistes, de tendència socialista o socialdemòcrata, però que han decidit trencar amb la tradició de submissió als EUA i al neoliberalisme, per tal de promoure un canvi més o menys profund i encaminat a la justícia social de la seva població i a la democràcia plena.

Unió Europea: allunyant-nos de l'Europa dels pobles i les classes treballadores

La lenta evolució de la Unió Europea (UE) està servint només per confirmar la tendència d'aquest organisme a ser un garant del manteniment de l'estatus quo actual, reafirmant la preeminència del capital i els estats a l'hora de prendre les decisions i negant la participació popular en el seu si. El fet de crear un organisme supra-estatal que ha de guiar i coordinar les polítiques conjuntes és un aspecte secundari de la UE enfront la voluntat primera de conformar un mercat únic mitjançant el qual competir econòmicament amb els EUA o els països emergents, tot i que no per això ens és més indiferent. Així doncs, amb l'excusa de ser un òrgan superior als estats, allí s'hi debaten de forma opaca algunes qüestions que els governs estatals i nacionals no s'atreveixen a plantejar en el seu territori, a la vegada que s'aprofita la bona consideració social que encara manté la UE, per tal de justificar algunes mesures com a modernes i necessàries.

Fins i tot, entre la classe política catalana, encara es manté el vell discurs que afirma que Europa ens ha de servir per ser menys dependents dels estats espanyol i francès, com si el fet de cedir competències a Brussel·les significués que el que allí s'hi decideix ens hagi de ser més positiu que s'hi s'hagués votat a Madrid. Contràriament, però, ambdós segueixen la mateixa lògica neoliberal i estatalista. I, tanmateix, a causa de la teòrica llunyania de la Unió Europea, unit a un cec europeisme que ens fa acceptar tot el que arriba d'allí, la crítica cap a les seves institucions esdevé més difícil i poc profitosa. Malgrat tot, a causa de la radicalització i dretanització que progressivament es percep més, aquesta tasca esdevé cada cop més senzilla, malgrat que la legitimitat de la que gaudeix la UE encara és molt alta entre la població catalana. És en aquest sentit que s'agraeixen mostres de sinceritat com les que va tenir un destacat polític conservador català, en afirmar el març passat (en referència a les eleccions a la UE) que "a Europa (...) s'ha de defensar (...) els interessos empresarials catalans i espanyols".

Com a treballadores i treballadors, aquells aspectes que més ens afecten són els que van dirigits a retallar els nostres drets laborals i socials. En aquest sentit, les polítiques empreses a nivell europeu es guien pel concepte de flexiseguretat, el qual pretén conjugar la "seguretat" de tenir un treball, però de manera "flexible"; és a dir, no sempre a la mateixa feina, ni amb les mateixes condicions. A la pràctica, doncs, significa estar a les ordres d'empresaris i empresàries, en el marc d'una legislació laboral desregularitzada i individualitzada, en el qual les condicions es

ara és l'hora

pactin directament entre treballador/a i empresa, amb la destrucció de les garanties mínimes i els drets col·lectius que això suposa. A la pràctica, doncs, significa aprofundir en una flexibilitat total per les classes treballadores i una seguretat plena per als i les capitalistes a l'hora de trobar mà d'obra barata i precaritzada al seu servei.

Un exemple d'aquesta política havia de ser l'aprovació de la directiva que permetés la jornada laboral de 60 o 65 hores, la qual es va aconseguir frenar, gràcies a les mobilitzacions obreres arreu del continent, però que igualment va complir uns objectius molt importants en el seu procés. Així, per una banda, va legitimar la UE com a òrgan en el qual teòricament s'hi defensen els drets laborals (malgrat que tan sols es va evitar degradar-los encara més) i, per l'altra, es va enterrar definitivament la reivindicació de la jornada laboral de 35 hores i es va consolidar una situació de sindicats i moviments d'esquerres de restar a la defensiva, per tal de salvar les poques mesures que encara mantenen les classes treballadores.

Per altra banda, altres directives ataquen d'arrel els nostres drets socials i, per aquest motiu, cal mantenir les mobilitzacions que han servit per frenar-ne o reformular-ne algunes. Aquest fou el cas, per exemple, de la directiva Bolkenstein, la qual, en un principi, havia de servir per poder aplicar en qualsevol fàbrica o lloc de treball d'un estat de la UE la legislació laboral de l'estat europeu on l'empresa hi tingués la seu central, una fórmula per permetre una competència acarnissada per tal de presentar la legislació social i laboral més laxa, per fomentar la deslocalització de les seus de les empreses. Després de les mobilitzacions, la directiva retallà aquest apartat, però en mantingué d'altres igualment negatius, com l'exigència de facilitar la instal·lació de grans superfícies en el si dels països de la UE, el qual suposa un atac a la capacitat de supervivència del petit comerç, que aviat s'aplicarà a l'Estat espanyol.

Cal destacar també el conflicte que està comportant l'aplicació de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior, popularment conegut com a Pla Bolonya, el qual neix arran de la voluntat mercantilitzadora de l'ensenyament universitari, per part de les organitzacions empresarials, i que es plasma en un procés elititzador que, malgrat comportar certs aspectes positius, la seva aplicació (amb els seus matisos, segons països) i, sobretot, la seva essència han comportat un rebuig generalitzat per part de l'estudiantat que fins i tot ha dut a estats com Grècia a paralitzar-ne la introducció. Un dels col·lectius que més està patint la deriva neoliberal de la UE, però, és el col·lectiu immigrant, que veu com constantment s'estan aprovant directives i mesures que ataquen els seus drets més bàsics, que els criminalitzen i que reforcen l'Europa fortalesa que permet la introducció de capitals i mercaderies, però no de persones. Les mostres d'aquesta política xenòfoba són la directiva de la Vergonya (que permet l'empresonament durant 18 mesos de la persona nouvinguda), la targeta blava (que vol regularitzar l'entrada de treballadors/es, segons els seus coneixements i les necessitats dels països europeus, i descapitalitzar els països empobrits de mà d'obra qualificada) o la possibilitat d'empresonar aquells/es empresaris/àries que contractin persones immigrades, en una línia dirigida per estats amb governs conservadors i xenòfobs, com Itàlia o l'Estat francès.

De la mateixa manera, cal denunciar la manca de drets democràtics i nacionals en el si de la UE. Un projecte que pretenia ordenar i consolidar les polítiques neoliberals a nivell europeu, en forma de Tractat constitucional, es va reconvertir en simple tractat, un cop els estats francès i holandès hi votaren en contra, i ara es vol forçar Irlanda a acceptar la nova fórmula, malgrat que la seva ciutadania ja s'hi hagi pronunciat contràriament, en un exemple de la qualitat democràtica de la Unió Europea. Aquesta mancança també es reflecteix a les seves estructures internes, ja que el Parlament Europeu segueix sense les competències que serien exigibles, donant bona part del poder als representants estatals, així com cal destacar la manca de capacitat de pressió internacional que ostenta la UE, sense prendre mesures conjuntes en contra de greus conflictes com la guerra a Gaza i restant a les

ara és l'hora

ordres del que dictin els EUA en el si de l'OTAN.

Finalment, com a Països Catalans, està quedant clar que la UE no suposa una via d'escapament dels estats espanyol i francès, ja que la voluntat comunitària és la d'impedir el dret a l'autodeterminació dels pobles o, tal com ho defineixen ells/es, una ampliació interna de la Unió, de la mateixa manera que els pobles queden relegats a òrgans com el Comitè de les Regions, merament consultiu, i els drets lingüístics són negats fins que els estats que ens representen no els fan efectius. Al contrari del que diuen alguns/es polítics/ques catalans/es, doncs, més Europa no és menys Espanya o França.

Quant a les respostes a la crisi econòmica, les mesures no són gens genuïnes i han esdevingut calcs de la política nord-americana; és a dir, injecció de diners a banca i empresa privada, reducció dels tipus d'interès i altres mesures secundàries que han variat molt segons el país. La resposta rebuda, a la vegada, també ha estat diversa i es preveu que s'accentui al llarg dels propers mesos, tot i que, de moment, ha comportat una revolta social a Grècia, amb resultats indeterminats, i un brot xenòfob a la Gran Bretanya, on s'ha acusat la població nouvinguda de robar la feina a l'autòctona. És en aquests casos que es veu més evident la necessitat de dotar de direcció les mobilitzacions obreres i de prevenir brots xenòfobs que trenquin la unitat de classe i en culpin una part de la precarietat generalitzada.

**Estat francès:
el populisme
conservador al
poder**

L'arribada al poder de Nicolas Sarkozy suposà l'èxit d'una nova classe dirigents europeus/es caracteritzats/des per un neoliberalisme populista compartit amb altres líders, com el president italià Silvio Berlusconi. Així, Sarkozy ha combinat les seves intimitats de parella amb un innovador discurs de la dreta que advoca per fer molts canvis socials i econòmics, però que, en el moment clau, aplica les mesures conservadores clàssiques. El cas més clar d'aquesta manera de fer és el lideratge que ha ostentat en tot el procés organitzador d'una cimera per "refundar" el capitalisme, mitjançant mesures de control financer i introduint-li criteris ètics i ecològics, malgrat que el resultat que finalment aconseguí fou completament nul i ni tan sols a l'Estat francès està aplicant aquestes propostes que afirma defensar.

Per una banda, doncs, trobem la retallada dels drets laborals de les classes treballadores, mitjançant mesures com l'intent d'aprovar la creació del contracte de primera ocupació o l'eliminació de la jornada laboral de 35 hores, el que suposava encara un dels majors èxits de l'esquerra dels últims temps. Per altra banda, hi trobem la retallada de drets socials, amb la reducció massiva de personal per a serveis com l'educació, amb la privatització d'altres com correus o la sanitat o amb la criminalització continuada de la població immigrant, a qui se l'acusa de la manca de treball i de la inseguretat ciutadana.

Pel que fa a les solucions per a la crisi, Sarkozy és un ferm partidari de les ajudes a un sector privat que, com en tants altres casos, utilitza la situació actual per exigir diners encara que aquests no siguin realment necessaris. D'aquesta manera, les 40 principals empreses franceses en borsa han tingut uns beneficis de prop de 100.000 milions d'euros, l'any 2008, una xifra semblant a la de l'any anterior i que ja supera els 400.000 milions d'euros si tenim en compte els guanys dels darrers 5 anys. I, malgrat aquestes desorbitades xifres, un estat que és incapaç de garantir els serveis socials bàsics garanteix a la banca francesa fins a 360.000 milions d'euros i paga ajudes per valor de 40.000 milions d'euros a empreses automobilístiques que estan acomiadant treballadores i treballadors, com la PSA o Renault.

ara és l'hora

Atenent a aquestes polítiques, doncs, no és d'estranyar que les mobilitzacions de les classes treballadores de l'Estat francès hagin estat constants en els darrers mesos, destacant especialment les vagues generals dels passats 29 de gener i 19 de març, que van portar al carrer més de dos milions de persones cadascuna, per tal de reclamar més drets socials i laborals, malgrat la crisi. Episodis com aquests no es poden ignorar per part de l'Elisi, el que l'ha forçat a emprendre mesures per garantir cert benestar a les classes humils, les persones aturades, el jovent i les famílies nombroses, malgrat que aquestes encara queden lluny del finançament i l'efectivitat de les ajudes a les empreses i la banca, però demostren la capacitat de pressió de sindicats i organitzacions d'esquerres.

Quant a la qüestió nacional, Nicolas Sarkozy, en la seva línia populista, ha emprès mesures basades en la retòrica i allunyades de cap realitat pràctica, mantenint la manca de reconeixement de les nacions oprimides en el si de l'Estat francès. D'aquesta manera, el reconeixement final de les llengües "regionals" en la reforma de la Constitució ha estat descafeïnada i amb escassa repercussió pràctica, a la vegada que la descentralització estatal ni tan sols es planteja i el reconeixement del dret a l'autodeterminació és totalment impensable. Tanmateix, l'encallament d'aquesta situació està provocant un augment de la consciència nacional de diversos països, que es manifesta en la vaga general a les colònies Guadalupe i Martinica, a causa de la discriminació patida amb motiu de la crisi, que permet a organitzacions independentistes com el sindicat basc LAB guanyar representativitat a Iparralde i que, unint-ho amb l'anterior lluita contra la denominació de Septimània o l'actual contra els símbols regionals a les matrícules dels cotxes, fa renéixer una incipient reivindicació nacional a la Catalunya Nord.

Estat espanyol: el progressisme més neoliberal

L'Estat espanyol és un cas especial quant als efectes de la crisi, malgrat que les receptes que hi apliqui no disten de les generals europees. Així, malgrat que en un principi es defensava fermament la solidesa del sistema financer espanyol (el que li va servir per aconseguir una cadira al cap del govern central, en les darreres cimeres del G-20), a diferència dels d'altres països del continent o els EUA, aquesta teòrica fortalesa s'ha compensat amb una dependència molt major del sector immobiliari, un sector públic molt menys desenvolupat i una precarietat amb uns nivells inicials força majors que la mitjana europea, motiu pel qual, unit al desencert de les polítiques impulsades, l'afectació de la crisi ha arribat a les classes treballadores amb molta vehemència.

D'aquesta manera, la xifra que més ressona i és més greu en aquest sentit és la taxa d'atur, que, segons la Unió Europea, a finals d'abril arribava fins al 17,4%, més del doble que la mitjana comunitària, del 8,3%, i també lluny de Letònia, la segona classificada, amb un 16,1%. Tanmateix, aquesta no és l'única evidència de precarietat per a les classes treballadores de l'Estat espanyol. Així, a finals de 2008, el percentatge de contractes temporals respecte el total era d'un 27,9%, una xifra que situa aquest estat al capdavant d'Europa i de l'OCDE, on cap altre supera el 20% de contractes temporals.

Pel que fa als salaris, la diferència també esdevé exagerada i s'ha forjat històricament, ja que, si bé els beneficis de les empreses espanyoles van augmentar un 238,7%, entre el 1999 i el 2007 (la xifra més alta d'Europa), el poder adquisitiu de les classes treballadores no para de baixar des de 1995 (un fet insòlit i exclusiu en tota la UE i l'OCDE). Des d'aquest any, però, la diferència salarial entre aquestes classes i el personal directiu de les empreses s'ha incrementat en un 45%, fins al punt d'equivaldre a més de tres vegades el salari mig. D'aquesta manera, entre el 1992 i el 2005, mentre a l'eurozona les rentes del treball passaren de

ara és l'hora

representar de mitjana el 70% de la renda estatal fins al 62%, en el cas de l'Estat espanyol, aquesta reducció fou més exagerada, del 72% al 61%. De fet, la mitjana salarial espanyola és de 20.438 euros anuals, molt inferior a la mitjana de la UE-15 de 34.412 euros (sobretot quan es preveu que aquest any es redueixi 600€ el salari mig estatal, allunyant-lo encara més de les xifres comunitàries), així com les polítiques socials espanyoles per reduir la pobresa són les segones més ineficaces de la UE (només superades per les gregues), el que provoca una polarització salarial molt elevada (el tram pobre de la població és dels més pobres d'Europa, mentre que el tram ric és dels més rics de la Unió). A aquest fet hi ajuda el ridícul salari mínim decretat pel govern central, a partir del 2009, de només 624 euros mensuals, una xifra que tan sols supera la de Portugal, en tota la UE-15.

Aquestes xifres, però, cal complementar-les amb les d'una alta sinistralitat laboral (equivalent a 6,23 accidents per cada 100.000 treballadors/es) i, sobretot, amb una manca completa d'igualtat d'oportunitats. Així, malgrat que l'atur masculí i el femení tendeixen a equiparar-se, la mitjana salarial dels homes (de 22.051 euros anuals) segueix sent molt superior a la de les dones (de 16.245 euros anuals), així com les possibilitats de promoció es mantenen molt distants (només 5 de les 35 empreses de l'Íbex compleixen amb els plans d'igualtat). Igualment, la població immigrada també pateix xifres escandaloses de precarietat, amb una mitjana salarial inferior als 15.000 euros anuals, una contractació temporal en el 61,4% dels casos, una sinistralitat laboral equivalent a 8,35 accidents cada 100.000 treballadors/es o un augment del nombre d'aturats/des del 83,11% en tan sols un any. Tampoc podem oblidar les discriminacions per raó d'orientació sexual o per minusvalidesa, existents també als llocs de treball.

Tot plegat ha conformat una estructura econòmica en la qual la construcció tenia un pes equivalent al 12,4% del PIB (enfront la mitjana europea del 7,9%) i, en canvi, serveis a les persones com l'educació i la sanitat i serveis socials tan sols suposaven un 5,9% del PIB estatal cadascuna (a la UE, les seves xifres són del 7,2% i el 9,8%, respectivament).

Així, una precarietat exagerada de les classes treballadores, una economia dependent de sectors especulatius com la construcció o la banca, unit a un retrocés històric en investigació i recerca, doncs, han preparat l'Estat espanyol per patir la crisi molt més que qualsevol altre estat europeu.

Davant d'aquesta situació, la política des del govern, durant els darrers anys, ha seguit una lògica clarament social-liberal, mitjançant un agreujament en les condicions de cobrament de prestacions com l'atur o les pensions, una fiscalitat cada cop més regressiva (amb una reforma de l'IRPF favorable a les rendes altes o l'eliminació de l'impost de patrimoni), l'incompliment de lleis socials (com la de la dependència o l'ajuda pel lloguer per a joves), l'aprofundiment en la xenofòbia institucional (culpant indirectament la immigració de la pèrdua de llocs de treball, aprovant reglaments d'estrangeria il·legals i socialment injustos...) o augmentant l'aposta per l'economia de la guerra (enviant tropes a Líbia, augmentant les de l'Afganistan, multiplicant per 3 la venda d'armes en tant sols 5 anys...), entre d'altres.

Pel que fa la política industrial, s'ha edificat una legislació favorable a la deslocalització d'empreses, atorgant ajudes usades per construir fàbriques a l'estranger o permetent que els beneficis guanyats a l'estat i usats per invertir a altres països no comptabilitzessin com a beneficis, però en canvi deixant computar com a pèrdues de l'empresa estatal aquelles pèrdues produïdes a altres territoris. Així, polítiques d'aquest estil permeten mantenir temporalment les fàbriques en territori espanyol, usant-ne els beneficis per preparar la deslocalització.

Quant a la resposta a la crisi, s'ha optat per la inversió indiscriminada i per impulsar un gruix de mesures sense planificació ni cap intenció d'atacar les causes reals de la recessió. Així, s'ha inflat a crèdits aquells sectors culpables de l'enfonsament de

ara és l'hora

l'economia, la banca i el sector de la construcció, per tal d'intentar mantenir inflada la bombolla, però sense efectes reals en el gruix de la població. D'aquesta manera, malgrat els més de 20.000 milions d'euros de benefici del sector financer, durant el 2008 (una xifra gairebé idèntica a la de l'any anterior, malgrat que molt maquillada), se li han injectat 50.000 milions d'euros més i s'han emès avals per valor de 100.000 milions d'euros (i ara es preveu invertir-hi també més diners, provinents del fons de pensions), de forma indiscriminada i sense garanties que aquests diners arribessin a famílies i empreses amb necessitats de finançament, el que finalment no ha ocorregut (les hipoteques s'han reduït un 52%, els crèdits al consum ho han fet un 42% i els crèdits a les empreses són un 21% inferiors), condemnant l'economia estatal i la viabilitat de milers de llocs de treball (cal tenir en compte que, tot i la necessitat d'intervenció en alguna caixa, aquest fet és anecdòtic i molt menys rellevant, per exemple, que les xifres segons les quals els dos majors bancs europeus són espanyols, ja que aquests estan sortint molt reforçats de la situació actual). Igualment, un gruix important de les partides contra la crisi s'han destinat a mantenir el pagament de pisos construïts i/o hipotecats en època de teòrica bonança, per tal de mantenir el negoci de l'habitatge. Pel que fa a altres mesures, aquestes han estat poc finançades, descoordinades i, sobretot, tampoc garantien el poder adquisitiu de les classes treballadores, el que està fent enfonsar cada cop més bona part del consum i l'economia estatal, malgrat que mantenint els beneficis dels i les de sempre, a costa dels impostos i l'atur de les classes treballadores. Bona prova d'això és el decret que va presentar el govern espanyol a principis de març per incentivar l'ocupació, el qual es basava en rebaixes d'impostos i cotitzacions socials per a les empreses que contractin persones a l'atur (amb el greuge que això suposa per a la persona que no percep prestació o subsidi), la bonificació fiscal del treball a temps parcial (és a dir, repartint els llocs de treball, de forma precària, per tal d'emascarar les xifres reals sobre desocupació) i més ajudes per a empreses, amb condicions molt laxes.

Aquesta època ha estat caracteritzada també per una radicalitat extrema de la dreta i les organitzacions empresarials, les quals, des de tots els fronts (CEOE, Foment, PIMEC...), han portat la iniciativa ideològica, insistint amb les receptes neoliberals clàssiques, basades en l'abaratiment de l'acomiadament, la individualització de les relacions laborals, la reducció d'impostos, la privatització i l'escanyament dels serveis socials públics. Per contra, el doble discurs del "progressista" govern central (canviant d'arguments segons l'interlocutor/a) i la passivitat de les grans organitzacions sindicals espanyoles (coneixedores de la seva responsabilitat en la precarietat actual, amb les seves partides de subvencions intactes i incapaces de convocar una vaga general) fan preveure més futures retallades dels drets socials i laborals, com a mesura per superar la crisi.

Finalment, la tendència centralista de l'Estat espanyol s'ha exagerat, incomplint amb l'escarransit Estatut que va aprovar, incapaç de permetre un sistema de finançament menys insuficient que l'actual, encallant i limitant la cessió de competències estratègiques com les rodalies de tren i els aeroports i impedit l'exercici de la democràcia a Euskal Herria, mitjançant la il·legalització de partits polítics de l'esquerra independentista.

ara és l'hora

Països Catalans: política subalterna, a falta de recursos

Per la seva banda, les classes treballadores dels Països Catalans pateixen més que ningú aquesta crisi, ja que se les hi suma la situació internacional, l'opressió i polítiques desencertades dels estats espanyol i francès i la incapacitat d'impulsar mesures pròpies, per la manca de competències i finançament.

Així, després d'un augment de més del 108% en el nombre de desocupats/des en tan sols un anys (17 punts més que la mitjana de l'Estat espanyol), més d'un milió i quart de catalanes i catalans es troben a l'atur, una xifra que no sembla que hagi de parar de créixer. A nivell de taxa d'atur, el mes d'abril, a les Illes Balears i Pitiüses, aquesta era del 19,76%, a Catalunya era del 16,6%, al País Valencià era del 19,2% (la mitjana dels Països Catalans sota administració espanyola es quedava en el 17,56%) i a la Catalunya Nord era del 14,4% (xifra de principis de 2009)..

Pel que fa a la polítiques socials, cal destacar que un 16,9% de les persones de Catalunya i les Illes Balears i Pitiüses pertanyen a les anomenades infraclases; és a dir, aquella gent que no es considera útil ni com a productora ni com a consumidora, una descripció que descriu també el 19% de la població del País Valencià.

Per tal d'exemplificar l'impacte de la crisi, algunes xifres sobre aquesta referents a la comunitat autònoma de Catalunya: aquesta està sent la segona comunitat quant a persones afectades per ERO (10.765 a l'octubre, un 70% més que els deu primers mesos de l'any anterior, davant l'increment mig estatal del 36%), només superada precisament pel País Valencià (amb 14.131 treballadors/es afectats/es, en el mateix termini); és la comunitat líder en empreses en concursos de creditors (representa el 25% del total estatal); ha vist reduïda la renda familiar bruta un 1,4% durant el 2008 (i es preveu que el descens sigui del 3,5%, durant el 2009); i fou la comunitat líder en sinistralitat laboral, durant els tres primers trimestres del 2008 (amb 110.955 accidents), entre d'altres xifres.

Una de les causes que explica aquestes dades, com ja s'ha comentat, és la incapacitat política i econòmica per fer front de forma efectiva i adequada a les necessitats nacionals en aquest aspecte. Així, tant la Constitució espanyola com la francesa reconeixen les competències en matèria laboral i econòmica com a exclusives per als executius centrals, el que impedeix avançar cap al marc català de relacions laborals i protecció social necessari per bastir un model propi i útil per als Països Catalans. Això impedeix, per exemple, disposar d'una normativa en matèria d'Inspecció de Treball i d'un cos d'inspectors/es complet que permeti investigar més les empreses i garantir la realitat de les xifres que justifiquen la presentació d'un expedient de regulació, la sol·licitud d'una subvenció o la veracitat dels seus comptes (la transferència de competències en aquesta matèria, que es preveu per al 2010, d'acord amb allò previst a l'Estatut, sembla que es quedarà en un simple i limitat traspàs de la gestió de la meitat del cos d'inspectors/es i subinspectors/es, mantenint l'altre meitat en control estatal i sense cedir els recursos o la capacitat de legislar en aquesta matèria).. De fet, es calcula que el diner negre circulant arreu del país equival al 25% del seu PIB, una xifra molt elevada (més del doble que la referida a l'espoli fiscal patit), però que correspon a l'estat detectar i corregir. Igualment, el salari mínim, els drets laborals o les prestacions socials es marquen des de Madrid i París, sense atendre el diferent cost de la vida català, així com no existeix la possibilitat d'impulsar un model industrial propi, tot i la major tradició empresarial i cooperativista dels Països Catalans.

Per altra banda, l'espoli fiscal és també un llast molt important per al benestar de les classes treballadores, ja que impossibilita finançar ajudes socials adequades i obliga a col·laborar amb l'injust engreixament econòmic del sector financer. De fet, sense espoli fiscal, els governs autonòmics dels Països Catalans podrien doblar les seves partides en polítiques socials, i és que no és casualitat que sigui a les comunitats forals, on es gaudeix de concert econòmic, on les xifres d'atur, temporalitat i precarietat s'hagin mantingut més estables.

ara és l'hora

Malgrat tot, els recursos i les competències no garanteixen per si soles l'èxit, sinó que cal aprofitar-les i acompanyar-les amb polítiques adequades i efectives. De moment, però, els governs autonòmics sembla que no vulguin sortir de la dinàmica estatal de les polítiques de tall liberal. Així, per exemple, la Generalitat de Catalunya ha impulsat algunes mesures a l'esquerra de les de l'executiu central espanyol, corregint alguns dels seus dèficits, fruit de la major proximitat de la institució, i augmentant les partides en serveis socials com l'educació, la sanitat o la dependència, però sense voluntat de canviar el model socio-econòmic general. Això s'ha mostrat amb mesures com l'aplicació indiscutible i violenta del Pla Bolonya, amb la conseqüent elitització de la Universitat pública, l'impuls d'una LEC que s'allunya d'un model d'educació pública i de qualitat, l'obertura de debats com el del copagament de la sanitat, la recerca d'accionistes per a una possible privatització de l'aeroport del Prat, la preparació del terreny per l'aplicació de la directiva Bolkenstein, l'aprovació d'ERO indiscriminadament (amb el cas del de la SEAT com el més clamorós), l'aval i atorgament de subvencions a empreses i multinacionals sense requeriments laborals com a contrapartida, el manteniment d'un sistema d'oficines d'inserció laboral inoperant (que cedeixen tota la feina a les ETT), el desenvolupament d'una normativa sobre habitatge basada en la construcció i el manteniment del negoci de l'especulació immobiliària, l'aprovació d'elevades pujades en les taxes i serveis públics o la col·laboració amb un sistema policial repressiu amb els moviments socials.

A nivell nacional, a Catalunya i les Illes Balears i Pitiüses s'estan impulsant mesures encarades en l'acomodament de les respectives comunitats en el sistema de les autonomies, intentant corregir alguns dels dèficits del centralisme crònic espanyol, mentre que és fora de les institucions, sobretot des de la societat civil (fruit de la decepció en l'acció partidista), on s'està gestant un incipient sobiranisme ampli que pretén canviar (trencar) les relacions amb l'Estat espanyol, aconseguint notable incidència i èxits de convocatòria, en especial al Principat. Pel que fa al pol anticapitalista d'aquest independentisme creixent, certes experiències unitàries i campanyes amb cert ressò permeten ser optimistes de cara a una futura política decidida, efectiva i àmplia per un avenç en l'alliberament social i nacional dels Països Catalans.

Al País Valencià, en canvi, les institucions són plenament espanyolistes, protagonitzant episodis com el tancament dels repetidors de TV3 i el moviment sobiranista i d'esquerres es troba encara en fase de consolidació, malgrat que ha aconseguit protagonitzar respostes contundents a la censura informativa de la Generalitat o a la seva política educativa.

Pel que fa a la Catalunya Nord, com s'ha comentat amb anterioritat, lluites com les contràries a la denominació de Septimània o pel reconeixement de la llengua catalana estan articulant una consciència nacional creixent, però encara incipient i poc organitzada, mentre que la lluita contra les polítiques conservadores de l'executiu francès prenen més força que als Països Catalans del sud de la frontera, amb algunes manifestacions molt nombroses a Perpinyà.

ara és l'hora

jovent treballador català: precarietat precaritzada

Com ha ocorregut històricament, la situació del jovent treballador català és un reflex agreujat de la precarietat del conjunt de les classes treballadores del país. D'aquesta manera, l'augment de l'atur juvenil als Països Catalans voreja el 88%, en tan sols un any, superant la xifra dels i les 250.000 joves desocupats/des. Aquestes xifres han situat la taxa d'atur juvenil als Països Catalans al 36,26%, a finals d'abril, la xifra més alta de la Unió Europea, on la taxa mitjana d'atur juvenil és equivalent a la meitat de la taxa catalana, ja que es queda en el 18,3%. Menció a part mereix el jovent immigrant, l'augment anual de la taxa d'atur del qual es calcula que ronda entre el 120 i el 130%.

Aquest fet es pot explicar en part a causa de l'alt índex de temporalitat que pateix el jovent en la seva contractació. D'aquesta manera, un 47,55% dels i les joves treballadors/es dels Països Catalans tenen un contracte temporal, una xifra que arriba fins el 79,70% en el cas de la franja d'edat d'entre 16 i 19 anys, fins el 54,22% en la franja d'entre 20 i 24 anys i fins el 38,57% en la franja de 25 a 29 anys. La mitjana catalana de contractes temporals, però, "només" arriba fins el 24,42%, el que demostra l'enorme diferència segons edat, i, sabent que els llocs de treball que primer s'eliminen són els ocupats per persones amb contractació temporal (una persona amb contracte temporal té cinc vegades més possibilitats de quedar-se a l'atur que una amb contracte indefinit), es pot descobrir amb simplicitat la relació entre ambdues xifres. Tanmateix, l'ús fraudulent de la contractació temporal, molt comuna en l'empresa privada (es calcula que el 75% dels contractes temporals són fraudulents, difícilment serà perseguida per una administració pública que encara abusa més d'aquesta forma de precarietat, ja que un 66,41% dels i les joves contractats/des pel sector públic ho està per un temps definit.

Igualment, els alts índex de temporalitat també serveixen per explicar en part la discriminació salarial que pateix el jovent treballador. Així, segons un estudi de l'OCDE, a més de disposar de les taxes de temporalitat majors de tots els estats membres, l'espanyol també era el segon en el qual la remuneració salarial dels/les contractats/des indefinidament distava més dels/les temporals. Concretament, els i les membres del segon grup percebien l'equivalent al 70% de qui es trobava en el primer. Així, doncs, aquest fet ajuda a explicar perquè el jovent percep de mitjana tan sols el 60,39% del salari mig, a Catalunya, el 66,73%, al País Valencià, i el 70%, a les Illes Balears i Pitiüses. Ajuda a explicar-ho, però en cap cas ho justifica, sobretot quan, com s'ha analitzat anteriorment, aquest ja és un salari mig molt baix comparat amb Europa i amb les remuneracions de les classes altes.

Malgrat tot, aquesta problemàtica de la temporalitat ja no pot llegir-se tan sols en clau de "xacra exclusivament juvenil", ja que, amb la política laboral europea que s'està promocionant, basada en la "flexiseguretat" (ja explicada amb anterioritat), precisament es pretén exportar a totes les franges d'edat aquesta forma de contractació a la carta basada en l'encadenament (o no) de feines de curta durada, impedit qualsevol possibilitat d'estabilitat, promoció interna o igualtat salarial i generalitzant aquesta forma de perpetuació de la precarietat, durant tota la vida laboral.

Aquestes dades cal unir-les a una sinistralitat laboral en el jovent major que la mitjana general (el jovent treballador català pateix un 15,63% dels accidents laborals, malgrat suposar tan sols un 9,62% de la població catalana ocupada), una indefinició creixent en la possibilitat de gaudir d'una futura protecció social que de ben segur sí que haurem cotitzat (sobretot en el cas de les prestacions de jubilació, però també referides a l'atur) i tota la resta de dificultats que patim com a classes treballadores, per tal de fer un retrat de la situació de precarietat que ha de suportar el jovent treballador català, la qual impedeix la consolidació d'un projecte vital i ens aboca a la indeterminació permanent quant al nostre futur.

Totes aquestes xifres, però, poc importen a les administracions autonòmiques o departamental, ja que en comptades ocasions tenen aquest col·lectiu,

ara és l'hora

especialment afectat per la precarietat i l'atur, com un dels objectius de les campanyes i mesures per incentivar l'ocupació i el treball de qualitat (escarransides per a d'altres col·lectius, malgrat que existents), condemnant-lo a perpetuar la situació descrita, atesa la manca de respostes vers aquesta o, encara més, la manca de consideració cap a aquesta problemàtica. Així, per exemple, de les 62 mesures impulsades per la Generalitat de Catalunya i presentades el passat mes de febrer, no n'hi havia cap encarada a millorar la situació laboral del jovent treballador.

A nivell social, a més, l'elitització de l'ensenyament universitari, els recursos clarament insuficients del sistema educatiu i la secundarització excessiva de la formació professional impossibiliten un procés d'adquisició de coneixements i habilitats adequat, efectiu i participatiu. Igualment, les dificultats en l'accés a l'habitatge, malgrat el principi de desinflament de la bombolla immobiliària (que és compensat amb escreix per l'augment de la precarietat i la disminució dels recursos), allunya el dret a un sostre i a l'emancipació de les possibilitats del jovent català. Finalment, el model d'oci consumista imperant aliena les classes treballadores i dificulta l'articulació d'una resposta, la qual, quan es dóna, rep la repressió policial com a resposta.

**una alternativa
més justa per
construir**

Per tal de superar la nostra precarietat, com a classes treballadores, com a joves i com a catalans/es, no n'hi ha prou amb proposar certes mesures a aplicar al nostre país, per molt radicals i agosarades que puguin ser, ja que, com explicava la part inicial de la ponència, el sistema actual es troba estretament inter-relacionat a nivell mundial, fins al punt de forçar certes decisions que teòricament correspondrien a governs nacionals, però que en darrera instància són preses per organismes externs o fruit de pressions de multinacionals.

D'aquesta manera, cal treballar, més que mai, per edificar un sistema global just, igualitari, democràtic i cooperatiu, a la vegada que es basteixen uns Països Catalans nacionalment lliures i socialment justos. Cal, doncs, tenir en compte que aquestes han de ser dues tasques paral·leles i, tanmateix, si bé la conjuntura internacional és clau a l'hora de definir la política nacional, en cap cas aquesta pot esdevenir una excusa per la ineficiència, la paràlisi o el reformisme curt de mires.

Igualment, com a joves sindicalistes, lluitadors/es per un sistema que superi les injustícies i crisis intrínseques del model capitalista i els lligams imposats amb els estats espanyol i francès, coneixem la situació laboral i social de treballadores i treballadors, a empreses o a les llistes de l'atur, en molts casos protagonitzades per la incapacitat de garantir uns recursos i un mínim benestar a curt o mig termini (a llarg termini ja esdevé una quimera), igual com som conscients de la necessitat de cedir en certs aspectes, per tal de poder garantir uns mínims drets per al conjunt de la plantilla, en casos de negociació col·lectiva. Així, doncs, malgrat tenir clars els nostres objectius i el sistema i estats contra els quals lluitem, també sabem que els ideals no produeixen benestar, mentre no s'atenyen, i és per aquest motiu que, malgrat que el llarg camí cap als nostres objectius no té dreceres ni parades intermitges, els maximalismes ens poden fer perdre la confiança del conjunt de les classes treballadores, ens poden fer menystenir porcions de benestar social i, en definitiva, ens poden allunyar encara més de l'assoliment dels nostres ideals.

Així, doncs, caldrà ser hàbils a l'hora de lluitar i posicionar-nos davant propostes intermitges en l'avenç social i nacional que puguin aparèixer i, malgrat que no hi ha cap fórmula màgica per saber quan es poden acceptar, sí que hi ha dues línies que caldrà interpretar en cada moment. Per una banda, doncs, quan una millora social o nacional faci el país lliure i just, caldrà dirimir si el camí que pren respon a un acostament cap als nostres objectius finals o, per contra, s'encasella en una lògica encarada a justificar altres fórmules que, a llarg termini, pretenen deslegitimar-

ara és 20 l'hora

nos, tal com podrien ser aquelles propostes social-liberals per oferir benestar consistents en la repartició generalitzada de xecs o les mesures impulsades per construir un estat federal espanyol o francès, el que equival a buscar-hi un millor encaix. Per altra banda, caldrà analitzar si les mesures preses resulten d'exigències, campanyes o mobilitzacions populars i d'un diàleg amb els moviments socials o sindicals; és a dir, si s'assumeix una reivindicació construïda des de baix i que suposaria una victòria social que, a més, permetria legitimar les lluites i les mobilitzacions com a fórmules vàlides per construir un sistema socio-econòmic i un model de país alternatiu, o si, per contra, les mesures responen a una necessitat creada des de dalt o intenten respondre a una demanda social mitjançant eines i propostes allunyades de les exigides en les reivindicacions inicials.

cap a un món
més racional

A l'hora de lluitar per un altre model socio-econòmic, un dels aspectes que cal analitzar amb més deteniment és la manca d'un projecte alternatiu pel qual treballar, que unifiqui lluites i estratègies i que pugui esdevenir un contrapunt clar en el debat que ens enfronta als i les capitalistes. Així, la manca de concreció esdevé un problema a l'hora d'avançar, sobretot arran del fracàs en l'aplicació de bona part de models socials alternatius a l'actual, i aquest dèficit impedeix a molta gent crítica treballar amb nosaltres. Juntament a la dificultat per reeixir en l'enderrocament del sistema capitalista i la necessitat d'avançar mentre aquest es mantingui, la percepció popular de ser un moviment acostumat a anar exclusivament a la contra dificulta la nostra lluita.

Tanmateix, la veritat és que l'alternativa s'està construint d'una manera molt més efectiva que en d'altres ocasions, motiu pel qual el resultat ha de ser més eficient i àmpliament assumible, però també més llarg d'aconseguir i basat inicialment en un fraccionament de reivindicacions que cal relacionar i fer partícips d'un model major. D'aquesta manera, és en els fòrums socials i en altres espais temàtics on la nostra alternativa global està agafant forma, allunyada de la ploma d'algun/a filòsof/a tancada a casa (tot i que servint-se de la feina intel·lectual de molts/es professionals i pensadors/es), servint-se del diàleg, l'experiència de lluita i construcció, el coneixement i el saber populars, l'actualització de vells clàssics i l'estudi de noves idees i la suma plural de crítiques i propostes que esdevenen síntesis. Amb aquest model, doncs, la concreció total costa molt d'atènyer, però el resultat que en deriva es troba molt més arrelat a l'actualitat i a les reivindicacions de moviments i organitzacions de molts tipus i d'arreu del món, el que també implica una millor i necessària concepció mundial de l'alternativa.

D'aquesta manera, cal treballar conjuntament amb altres organitzacions d'esquerres, per tal de poder forjar un model socio-econòmic que, malgrat que encara no està tancat (el que també li confereix cert dinamisme i capacitat d'adaptació a cada moment), sí que respon a unes sensibilitats i unes línies bàsiques i a la voluntat d'esdevenir un sistema socialment just, igualitari, democràtic i cooperatiu; en definitiva, doncs, a trencar el desordre actual encarat tan sols a permetre la maximització del benefici d'uns/es pocs/ques, per tal d'avançar cap a una racionalitat que permeti un major benestar per a la majoria.

En matèria social i laboral, doncs, des de l'Espai Jove de la Intersindical-CSC exigim:

- Lligar la globalització econòmica a la de drets socials i laborals. Així, si les classes treballadores dels diversos països no disposen de serveis socials i garanties laborals equiparables, la competència entre dos estats tan sols respon a la possibilitat d'enriquir-se d'una minoria, mitjançant una competència injusta que s'aprofita de la precarietat per produir a poc preu i vendre car a les societats opulentes;

ara és l'hora

- Lligar la llibertat de comerç internacional a la llibertat de moviment de persones, ja que l'obertura de fronteres només per a capitals, recursos i productes és una clara injustícia cap als drets civils i de mobilitat de les població;
- Constitució d'institucions i organismes democràtics de control internacional, que adoptin les competències de les actuals FMI, OMC, Banc Mundial, G-8 i G-20, entre d'altres, les hi aportin un enfocament social i regulin també la globalització dels drets socials i laborals, així com totes aquelles qüestions necessàries per construir un món més just, entre les quals l'impuls d'un procés de planificació econòmica en aquells sectors clau que han de permetre la producció i el benestar per a tothom;
- La prohibició immediata dels paradisos fiscals i del secret bancari;
- La supeditació de l'economia a la política, entesa com una fórmula participativa de defensa dels drets individuals i col·lectius, acabant amb els abusos empresarials i els xantatges de les multinacionals;
- El reconeixement ple del dret a l'autodeterminació dels pobles i el respecte a la seva sobirania nacional;
- La prohibició mundial del treball infantil i/o forçat, de tota forma d'esclavatge i de qualsevol discriminació per raó de gènere, origen, religió, orientació sexual o qualsevol característica de la seva persona;
- La condonació plena del deute extern dels països en vies de desenvolupament;
- La introducció del respecte del medi ambient com un element d'obligat compliment, més enllà de tractats inútils o de pràctiques voluntàries de responsabilitat social, el que també implica canvis en el model de producció i consum, avançant cap al decreixement;
- El control estatal dels recursos naturals i els sectors estratègics (energia, medicina, serveis socials, comunicacions, gestió del coneixement...), de cara a una futura coordinació internacional en aquesta matèria;
- La creació de banques estatals públiques, coordinades per un banc mundial, per tal de gestionar els estalvis pel bé comú, reduint i racionalitzant la capacitat d'emetre crèdit i eliminant el diner en paper, per tal de funcionar tan sols amb diner digital (per posar fi al frau fiscal i al diner negre);
- L'inici d'un procés de forta solidaritat entre els països empobridors i els empobrits, per tal de saldar un deute històric i permetre el desenvolupament ple dels segons;
- La prohibició de l'especulació com a model econòmic (i, conseqüentment, de l'actual concepció de la borsa) i l'acumulació extrema de riqueses.

ara és l'hora

cap a uns
**Països
Catalans
socialment
justos i
nacionalment
lliures**

Com s'ha explicat en l'apartat d'anàlisi, el cas dels Països Catalans és força peculiar, ja que, si bé aquells territoris sota administració espanyola (la part majoritària de la nació) no es troben afectats per una banca especialment afectada per les dificultats globals, pateixen amb una forta vehemència la crisi actual, fruit de la combinació de quatre aspectes: la situació internacional, el model econòmic endarrerit tecnològicament i altament dependent de la construcció, la precarietat endèmica de les classes treballadores (i el conseqüent dèficit en poder adquisitiu) i la manca de recursos i competències per donar una resposta adequada, pròpia i adaptada a les característiques del país.

D'aquesta manera, doncs, la resposta ha de ser també global i complexa, reposant sobre tres fronts: un augment de sobirania política i econòmica, un canvi de model productiu i un nou paper a nivell internacional. De la mateixa manera, per tal de poder aplicar les següents propostes, caldrà resoldre la qüestió de la forma de finançament d'aquestes, ja que només amb els diners provinents de l'espoli fiscal no n'hi hauria prou. Així, doncs es farà necessari augmentar els impostos a les grans rendes i els beneficis patronals i lluitar contra el frau fiscal i el diner negre.

Així, per construir uns Països Catalans igualitaris, justos i curosos amb els drets laborals de les classes treballadores i especialment del jovent, la principal reivindicació que cal defensar ha de ser el marc català de relacions laborals i protecció social, per tal de poder confeccionar les nostres pròpies polítiques en matèria econòmica, laboral i social. Tanmateix, atesa l'exclusivitat en aquests àmbits (especialment pel que fa als dos primers) que reserven les constitucions espanyola i francesa als respectius executius centrals, a la pràctica, la simple possibilitat de confeccionar aquest marc suposaria el trencament de la lògica constitucional i un exercici de sobirania que difícilment podrà impulsar-se si no va lligat a la confecció d'un estat propi, així com del trencament de les relacions amb la Unió Europea, tal com s'entén a l'actualitat.

Algunes de les principals mesures que caldria impulsar, algunes de les quals requereixen de la necessitat del marc propi de relacions laborals, són:

- Establiment d'un salari mínim equivalent al 60% del salari mig, tal com recomana l'OIT, el que equivaldria a 1.200 euros mensuals, en el cas català;
- Establiment d'una jornada laboral de 35 hores setmanals, sense reducció de salari, per tal que l'augment de productivitat fruit de les noves tecnologies reverteixi en el benestar col·lectiu i com a fórmula per reduir l'atur;
- Limitar els sous en cada empresa mitjançant un ventall salarial màxim de 3 a 1;
- Actualitzar la legislació laboral referent als expedients de regulació, per tal que només siguin justificables en cas de viabilitat empresarial real;
- Modificació de la normativa referent a comptabilització de beneficis empresarials (fent lectures a nivell nacional) i percepcions salarials de directius i directives (limitant dietes i comptabilitzant pagaments extraordinaris);
- Lluita contra les deslocalitzacions, lligant les ajudes empresarials a l'obligatorietat de permanència i col·lectivitzant les instal·lacions de les empreses tancades amb beneficis;
- Prohibició de les ETT i reformulació completa dels serveis d'ocupació públics, per tal de fer un seguiment i suport actiu i continuat, garantint els drets laborals dels i les contractats/des;
- Fort augment de la plantilla d'Inspectors/es de Treball, per tal de garantir el compliment de la normativa laboral i en matèria de seguretat i salut (endurint a la

ara és l'hora

vegada les quantitats a pagar en cas de sancions per incompliment de la llei de prevenció de riscos laborals) i la verificació dels comptes de les empreses;

- Impuls d'una regulació explícita i establiment de més mecanismes a l'abast dels i les treballadores per evitar casos de discriminació en el procés de selecció de personal;

- Creació d'un salari social per a joves, aturats/des de llarga durada, persones amb baixos ingressos, divorciats/des sense feina i augmentar les prestacions per atur, jubilació i similars;

- Penalització fiscal i limitació de la contractació temporal per a casos realment justificats, endurint a la vegada la legislació per tal d'impedir l'encadenament indefinit d'aquesta forma de contractació;

- Vetllar per l'estricta compliment dels motius que poden dur a l'ús de les diferents formes de contracte temporal;

- Reducció de les possibilitats d'ús, formes i durades dels diversos tipus de contractes de formació, garantint que aquesta tingui lloc i que no suposin simples treballs precaris encoberts;

- Prohibició efectiva per llei de la discriminació salarial o de qualsevol altre tipus per raó d'edat, tipus de contractació, gènere, origen, religió, orientació sexual o qualsevol altra característica personal;

- Impuls dels sectors públics i nacionalització dels sectors estratègics o relacionats amb els recursos naturals que operen al país, per exemple, creant una banca pública i gestionant aquells sectors relacionats amb els serveis a les persones i el benestar personal o amb les energies;

- Incentiu fiscal, econòmic, financer i d'assessorament del model cooperativista, per tal d'impulsar un lligam entre la força de treball i el capital, evitant que el segon es deslocalitzi i augmentant el pes de l'economia social, igualitària i participativa;

- Aprofundiment en una fiscalitat molt progressiva, reduint els impostos indirectes, augmentant-ne els directes i digitalitzant l'economia, per evitar-ne la submergida i el frau;

- Augment de la despesa en R+D+I, igualant i posteriorment superant la mitjana europea;

- Edificació d'un model econòmic amb major pes dels serveis socials, l'educació i la sanitat, augmentant-ne dràsticament la despesa pública;

- Assumpció de quotes d'immigració, segons possibilitats d'oferir serveis i benestar al conjunt de la població autòctona i nouvinguda, segons plans i previsions aprovades en aquest sentit, i dotant el segon grup de tots els drets laborals, social i civils i lluitant contra la seva explotació;

- Edificació d'un model social on la vessant econòmica i laboral esdevingui una forma de desenvolupament individual i col·lectiu, on el jovent hi pugui incidir i vegi reconeguts els seus drets, amb l'avenç cap a una democràcia verdaderament participativa, un ensenyament públic, català, crític i de qualitat, un dret a l'habitatge i a l'emancipació garantits, mitjançant un ús social i col·lectiu del sòl, i un suport decidit cap a les formes d'oci no consumista i alienant i amb suport decidit cap a la cultura popular.

ara és l'hora

el sindicat que ens cal

A l'actualitat, el sindicalisme és una eina desprestigiada al nostre país, per diversos motius, entre els quals per culpa d'una tradició que ha menystingut aquesta vessant organitzativa, en el sud d'Europa. De fet, els estats espanyol i francès es troben entre els 4 amb una tasca d'afiliació sindical menor de la UE.

Entre el jovent, aquesta tendència encara és més exagerada, ja que, si bé hi ha qui recorda les lluites obreres de finals del franquisme, la percepció que el jovent treballador català té del sindicalisme majoritari (i el que coneix i apareix als mitjans) és que són organitzacions gestores de la precarietat, allunyades de les necessitats reals de classe (a causa de les innombrables renúncies protagonitzades) i encarades tan sols a repartir-se unes quotes de poder, de subvencions i d'hores sindicals.

En el cas dels Països Catalans, és especialment greu que, en un moment de creixement sociològic i popular del sobiranisme, cap de les plataformes o organitzacions socials i polítiques que treballen per l'alliberament nacional hagi vist la necessitat real d'enfortir un sindicat de país, tal com sí ha ocorregut històricament en d'altres nacions oprimides pels estats espanyol i francès, on la vaga general al País Basc convocada pels seus sindicats nacionals o les lluites impulsades des dels sindicats de les colònies de l'Estat francès contra les polítiques econòmiques neoliberals i centralistes aprovades des de París són exemples clars de la utilitat i necessitat d'aquest sindicalisme nacional. L'imprescindible exercici de lligar l'emancipació com a país amb la justícia social i de construir la llibertat també des dels centres de treball ha de ser una faceta estratègica que s'afegeixi a la resta de tasques sectorials de l'independentisme organitzat.

Així, malgrat tot, el descrèdit i la manca de consideració de la lluita sindical en uns Països Catalans del segle XXI topa amb la realitat que, ara més que mai, la societat es troba polaritzada quant a benestar, salaris i drets i, per tant, la lluita de classes ha de tornar a protagonitzar la vida de les classes treballadores. De fet, malgrat la importància de la tasca de sensibilització ideològica, d'organització en plataformes i espais polítics i de la feina institucional, el dia a dia i els drets laborals de treballadores i treballadors de tots els sectors i regions es lluiten en els espais de negociació col·lectiva, on, tot i la impossibilitat de trencar un sistema que limita les possibilitats de benestar, sí que garanteixen la finalització dels abusos empresarials. D'aquesta manera, malgrat els estrets marges del capitalisme i la legislació actual, i sabent que cal lluitar per trencar-los, la tasca d'organització obrera ha de seguir corresponent a l'espai de sociabilització més propera de les classes treballadores: l'empresa i el sindicat. No en va, és als països nòrdics on la taxa d'afiliació sindical és major i on els drets laborals són més amplis, garantits i defensats.

Tanmateix, la percepció del sindicalisme per part del jovent treballador català no és del tot esbiaixada i, certament, certes actituds han desprestigiad enormement les organitzacions obreres. Per aquest motiu, doncs, cal forjar un nou sindicalisme que engresqui i s'adapti a les característiques del món laboral del segle XXI, que mantingui les reivindicacions de justícia social i lluita de classes, però que s'escapi de l'encasellament dels antics sindicats i esdevingui una alternativa per als treballadors i les treballadores dels Països Catalans.

Així, el sindicat que nosaltres volem, la Intersindical-CSC, ha de complir les següent característiques, ha de ser un sindicat:

De classe: ara més que mai, cal una resposta unitària de les classes treballadores per defensar els nostres drets, ja que les lluites sectorialitzades o d'empresa, malgrat ser necessàries puntualment per defensar de certs abusos, ens divideixen com a col·lectiu amb unes mateixes reivindicacions i impedeixen una actuació més nombrosa i efectiva, a banda que margina tot/a aquell/a treballador/a de petites

ara és l'hora

empreses que són incapaços/ces de mobilitzar un gruix important de companys/es. Si ens unim per reclamar uns drets i un model que ens els defensi, tindrem més possibilitats de vèncer.

Nacional: la lluita per la justícia social i per l'alliberament com a país es troben estretament lligades, ja que, sense un marc català de relacions laborals i protecció social, esdevindrà poc menys que impossible construir un model de món del treball que respecti i defensi els nostres drets, de forma adequada a les característiques pròpies dels Països Catalans, com a tradició laboral, econòmica, productiva i cultural genuïnes, en un territori amb característiques i possibilitats concretes i unes formes i costos de vida propis. De la mateixa manera, el marc jurídic actual en els estats espanyol i francès ens impedeix avançar cap a aquesta fita, motiu pel qual cal trencar-ne els vincles que ens hi lliguen.

Socio-polític: la defensa dels drets laborals, malgrat tenir com a experiència última i principal els espais de negociació col·lectiva amb l'empresa, depenen estretament de la legislació socio-laboral concreta, que marca uns mínims i uns màxims entre els quals pactar. D'aquesta manera, cal treballar arreu per construir una alternativa social que enderroqui el sistema capitalista i n'edifiqui un de més just, en el qual més drets laborals i socials siguin reconeguts i, per tant, es faciliti la tasca de les organitzacions sindicals i es millori la qualitat de vida i de treball d'empleats i empleades.

Internacionalista: en un sistema socio-econòmic globalitzat, la resposta obrera també ha de ser globalitzada, per tal d'augmentar l'efectivitat de la reivindicació (els abusos i les reclamacions són semblants arreu) i per impedir que s'usin les classes treballadores d'un país per permetre l'augment de la precarietat de les d'un altre, com a productors/es o com a consumidors/es. Per tant, la coordinació social i sindical és més necessària que mai i, com en el punt anterior, ha d'anar lligada a permetre la superació del sistema actual i l'avenç cap a la globalització dels drets socials, laborals i civils.

Combatiu: després de dècades de pacte social, aquest tan sols ha servit per enriquir més classes empresarials, burocratitzar les grans cúpules sindicals i pactar la precarietat de les classes treballadores. Cal, doncs, avançar cap al conflicte social, reivindicant al carrer i de forma directa els nostres drets, per tal de fugir de les tendències mercantilistes i per fer pressió de cara a les lluites concretes en els processos de negociació col·lectiva encarats a aconseguir millores reals en les condicions laborals de la plantilla.

De base: la cara real del sindicat no ha de ser cap òrgan de gestió, sinó els treballadors i les treballadores que, a cada empresa, lluiten pel benestar i els drets del conjunt de la plantilla. Han de ser ells i ells qui, des de baix, construeixen el sindicat que volen i que, arran de les seves experiències, veuen més efectiu com a eina de combat. Cal defugir els i les professionals del sindicalisme i posar al servei de les seccions sindicals tots els recursos de l'organització.

Arrelat al territori: atès que la millor forma de sensibilització i lluita és la proximitat, el sindicat ha de ser una eina capaç d'estructurar-se territorialment, per tal de tenir una incidència real i organitzar els treballadors i les treballadores de cada vila i ciutat en lluites més globals, però que també ens afecten com a classe, ja siguin reivindicacions ecologistes o campanyes plurals pels drets socials o nacionals. En tot cas, però, i sempre prioritant la feina a l'empresa, la tasca col·lectiva en àmbits diversos ajuda a teixir la consciència de classe i de necessitat de bastir un projecte alternatiu de societat.

Integrador: cal trencar definitivament amb aquell tipus de sindicalisme encarat a un conjunt de gent molt concret, treballador de mitjana o gran empresa, de mitjana edat, home, autòcton i amb salari mig. D'aquesta manera, es deixa fora de la lluita

ara és l'hora

obrero bona part dels i les que hi haurien de ser, de fet, els seus i les seves principals protagonistes, aquella gent més afectada per la precarietat, entre la qual hi trobem el jovent. La feina de classe ha de prendre aquí el major relleu i el sindicat ha de ser capaç d'involucrar activament treballadors i treballadores de totes les característiques, sectors i tipus d'empresa, reconeixent i defensant les seves reivindicacions i fent-los partícips de la construcció d'un projecte de justícia social.

Innovador: davant els canvis socials patits en les darreres dècades, cal abandonar certes pràctiques pròpies d'un model antic de sindicalisme i trobar noves eines, llenguatge, discurs i formes de lluita per un vell somni. Igualment, cal trencar estereotips i ser capaços/ces de denunciar l'aristocràcia obrera i trencar altres dogmes ideològics que ens allunyen de la realitat i la igualtat que prediquem.

Independent: malgrat poder teixir relacions prioritàries amb aquelles organitzacions amb qui es comparteixin objectius nacionals i de classe, el sindicat ha de tenir voluntat d'esdevenir majoritari i hegemònic als Països Catalans, motiu pel qual ha de ser capaç d'integrar treballadors/es de diverses tendències en el seu si i no esdevenir corretja de transmissió de cap partit, organització, moviment o qualsevol grup de persones o ideològic. La defensa dels drets laborals, des d'un punt de vista nacional i combatiu, han de ser els senyals d'identitat que uneixin el conjunt de la militància.

Aquestes són les deu característiques mitjançant les quals creiem que es podrà construir un sindicat útil per a les classes treballadores catalanes, en solidaritat amb el conjunt del món obrer internacional, i aquesta és en la línia en què els i les joves de la Intersindical-CSC treballarem per avançar.

**Els desitjos de justícia i igualtat ens guien,
perquè el jovent som el futur,
però també volem ser el present!**

**el jovent
encapçalarem
la revolta!**

ara és l'hora

ara, és
l'hora

el jovent
encapçalem
la revolta!

www.lespaijove.cat

